

RWS INFORMATIE

RWS Oost-Nederland

Eusebiusbuitensingel 66
6828 HZ Arnhem
Postbus 25
6200 MA Maastricht
T 088 797 49 00
F
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

Karen Oostinga
Omgevingsmanager

T 06-22373511
karen.oostinga@rws.nl

memo

Proces Projectplan Waterwet toegelicht

Datum

19 februari 2018

Bijlage(n)

2

Toelichting proces projectplan Waterwet

Uitgangspositie:

MIRT3 besluit is geweest, hebt een (voorkeurs)ontwerp en andere ontwerpen (op hoofdniveau), VO (voorlopig ontwerp).

PpWtw = Projectplan Waterwet

De kleuren in de tekst corresponderen met de kleuren in het Processchema Projectplan Waterwet (bijlage 1) en zijn de actiehouder.

Checkvraag noodzaak Projectplan Waterwet (PpWtw) (0)

Omgevingsmanager gaat naar intaker met vraag of PpWtw nodig is, op basis van scope en verkenning/planuitwerking.

Omgevingsmanager zorgt voor antwoord van intaker. Bij ja, ga door in het schema.

Intaker geeft aan welke aspecten onderzocht dienen te worden, met hun bijbehorende kaders, voor het opstellen van het projectplan Waterwet. Dit zijn in ieder geval:

- "BPRW 2016-2021" (daar staan alle relevante aspecten is plus een rangorde)
- "Het vigerende RBK" (de rivierkundige aspecten)
- "werkwijzer beoordelen rivieringrepen september 2014" (deze zijn opgesomd in tabel 1 op pagina 23)
- Check op bestaande vergunningen in het gebied

Hiermee heeft de Omgevingsmanager de belangrijkste documenten te pakken waar de aspecten in staan genoemd (de drie documenten vormen dan samen de groslijst). Deze aspecten kunnen als input dienen voor het startoverleg met adviseurs om te kijken welke aspecten relevant zijn gegeven de geplande ingreep. Het BPRW en RBK zijn als link beschikbaar op internet.

Organiseren (en deelname) startgesprek (1-2)

Omgevingsmanager organiseert startgesprek met alle van belang zijnde adviseurs en de projectleider PPWtw.

Doel startgesprek: uitgangspunten formuleren/samenbrengen vanuit de verschillende adviseurs, eventuele conflicterende belangen in kaart brengen.

Eerste gevoel bij haalbaarheid van het ontwerp of alternatieven.

Omgevingsmanager zorgt dat de stukken beschikbaar zijn ruim voor het startgesprek en heeft een aanjagende rol.

Alle **adviseurs** hebben voorafgaande aan het startgesprek op basis van geleverde stukken uitgezocht wat hun uitgangspunten zijn, vanuit hun discipline en nemen

deze op schrift mee naar het startgesprek. Hierbij moet inzichtelijk zijn wat een eis en wat een wens is, zo mogelijk bandbreedtes. Wanneer conflicterende belangen en/of eisen duidelijk worden, moet dit door de adviseurs duidelijk aan het project worden meegegeven, zodat zij deze als eventuele risico's inzichtelijk hebben.

RWS Oost-Nederland

Datum
19 februari 2018

Uitbesteden technische onderzoeken (3)

Na het startgesprek moet er voldoende informatie beschikbaar zijn voor de rivierkundig **adviseur** om een uitspraak te doen over de methodiek die er gevolgd moet worden voor het inzichtelijk maken van de rivierkundige effecten. Afhankelijk van dit advies wordt duidelijk of er een rivierkundig model direct beschikbaar is of dat de huidige modelschematisatie geactualiseerd dient te worden (tijdsissue).

Omgevingsmanager besteed onderzoeken uit, zoals rivierkundig onderzoek, effect op scheepvaart, ecologie, water(bodem)kwaliteit. Beschikbaarheid assets (navragen bij district), waterkeringen (checken bij waterschap), eigendomspositie (grondzaken). Mogelijk nog specifieke onderzoeken afhankelijk van project (archeologie, NGE, Flora en Fauna), om te bepalen dat het ontwerp deze onderdelen niet negatief beïnvloed.

Deels al bij verkenning/planuitwerking gedaan. Check actualiteit onderzoeken.

Delen onderzoeksresultaten en eventuele aanpassingen en organiseren afstemgesprek (4-5)

Doel gesprek: haalbaarheid ontwerp vaststellen, commitment adviseurs vragen. Op basis van de losse onderzoeken.

Omgevingsmanager stuurt stukken toe, organiseert het overleg, heeft aanjagende rol.

Adviseurs toetsen de stukken en hun oordeel over de haalbaarheid: allereerst i.r.t. hun eigen inhoud en ten tweede als integraal advies naar het project. Check of sprake is van grote of kleine aanpassingen, plus eventuele conflicterende belangen in kaart brengen (en mogelijk oplossen).

Bij kleine aanpassingen door in schema, bij grote aanpassingen terug naar uitgangspunten (2).

Kleine aanpassingen (6)

Omgevingsmanager stuurt bureaus aan om de kleine aanpassingen door te voeren.

Opstellen eerste concept Ppwtw (7-8-9)

Hiervoor is een sjabloon, maak ook gebruik van recente voorbeelden. Opstellen door bureau in opdracht van **omgevingsmanager**.

Omgevingsmanager stuur eerste concept PpWtw naar de adviseurs en de projectleider PpWtw, als voorbereiding op het gesprek.

Omgevingsmanager organiseert het gesprek en heeft een aanjagende rol.

Adviseurs bekijkt de stukken alsof de stukken ter toetsing zijn voorgelegd. De kleine aanpassingen moeten zijn verwerkt in de inhoudelijke rapporten, welke ter onderbouwing zijn van het PpWtw. Na moet worden gegaan of de essentiële punten uit de inhoudelijke rapporten goed zijn opgenomen in PpWtW.

Doel gesprek: vaststellen of PpWtw voor iedereen akkoord is.

Bij conflicterende belangen: geen akkoord

Maak gebruik van 1-2 opschalen

Coördinatie van opschalen zit bij **omgevingsmanager**

- *Beslispunt: Conflicterende belangen*

Uit de beoordeling van de adviseurs blijkt dat er conflicterende belangen zijn.

RWS Oost-Nederland

- *Opstellen escalatiebrief*

Vanuit beide partijen, dus de adviseurs met negatief advies en het projectteam, dienen tegelijkertijd en gezamenlijk op te schalen naar haar eigen afdelingshoofd / opdrachtgever.

De **omgevingsmanager** dient schriftelijk in beeld te brengen wat de diverse belangen (projectbelangen maar ook de positief en negatieve adviezen) zijn en dient daarin de verschillende adviezen mee te nemen. Ook dient in de escalatiebrief onder een apart kopje het advies van NOVV m.b.t. de door de Waterwet te beschermen belangen worden opgenomen. Dit dient te gebeuren in overeenstemming met de projectleider NOVV. De escalatiebrief vormt dus een integrale brief richting de opdrachtgever met scenario's en risico's etc. Deze dient zo volledig mogelijk te zijn zodat de opdrachtgever op basis van deze brief de belangen kan afwegen en een besluit hierover te nemen.

- *Bijdrage escalatiebrief*

De concept escalatiebrief wordt door de **omgevingsmanager** naar de betreffende adviseurs en de projectleider NOVV gestuurd met het verzoek deze aan te vullen / aan te passen. De **adviseurs** en de **projectleider Projectplan Waterwet (van NOVV)** reageren naar de omgevingsmanager. Van de **adviseurs** wordt verwacht dat zij met een integrale blik naar het conflict kijken. Het advies van de projectleider PpWtw betreft de door de Waterwet te beschermen. Het wordt 1 integraal document.

- *Projectleider Ppwtw op de hoogte*

De **omgevingsmanager** stuurt de escalatiebrief naar de opdrachtgever met een cc naar de adviseurs en de projectleider Ppwtw van de afdeling NOVV.

De **projectleider Projectplan Waterwet (van NOVV)** stelt op basis van de escalatiebrief een concept advies op m.b.t. de door de Waterwet te beschermen belangen. Dit concept advies wordt separaat van de escalatiebrief naar de opdrachtgever gestuurd.

- *Besluit escalatiebrief*

De **opdrachtgever** neemt een besluit en informeert (schriftelijk) de omgevingsmanager hierover. De **omgevingsmanager** informeert de projectleider Ppwtw over het genomen besluit.

- *Opstellen concept ontwerp projectplan Waterwet inclusief escalatiebrief en besluit*

Omgevingsmanager stelt een concept ontwerp projectplan op en dient deze vervolgens in bij de projectleider Ppwtw van de afdeling NOVV

Opstellen concept ontwerp Ppwtw

Iedereen akkoord. **Omgevingsmanager** laat concept ontwerp PpWtw opstellen.

Handhaafbaarheidstoets ILT (10)

Omgevingsmanager stuurt Ppwtw naar ILT. ILT toetst op handhaafbaarheid. Conclusie van ILT hangt af van de mate van gedetailleerdheid van de uitvoering. Kunt een akkoord onder voorbehoud krijgen bij hoog abstractie niveau.

Interne toetsing (11)

Concept Ppwtw wordt door **omgevingsmanager** naar projectleider Wtw gestuurd tbv interne goedkeuring.

Nu krijgt Projectleider PpWtw de lead.

Optie:

De omgevingsmanager kondigt aan de projectleider Waterwet aan wanneer het projectplan naar verwachting ter beoordeling wordt ingediend. Dit kan de beoordeling van het projectplan versnellen. De Projectleider Projectplan Waterwet zal de adviseurs hier dan over informeren en vragen tijd te reserveren.

- *Van Opstellen ontwerp PpWtw naar uitzetten vraag interne goedkeuring ontwerp PpWtw: 2 weken om memo te maken op PpWtw aan te bieden.*

De **omgevingsmanager** stuurt namens IPM team via de mail een ontwerp PpWtw inclusief alle bijlagen rechtstreeks naar de Projectleider Projectplan Waterwet.

Processtappen NOVW vanaf (van 11 tot/met 20).

- *Uitzetten vraag interne goedkeuring ontwerp PpWtw naar advies ontwerp PpWtw:*

De **Projectleider Projectplan Waterwet** stuurt het ontwerp Projectplan Waterwet door naar Omgevingsloket voor registratie.

De **Projectleider Projectplan Waterwet** stuurt via de mail het ontwerp naar de adviseurs (zie Lijst contactpersonen) en vraagt binnen 3 weken een reactie.

De **adviseurs** moeten binnen 3 weken reageren richting Projectleider Projectplan Waterwet.

Hierbij gaan we er vanuit dat de **omgevingsmanager** 1 a 2 weken vooraf aan de Projectleider Projectplan Waterwet heeft aangekondigd dat er een projectplan ter beoordeling wordt ingediend. Indien dit niet het geval is dan geldt een termijn van 5 weken. Deze vooraankondiging dient door de **Projectleider Projectplan Waterwet** aan de adviseurs te worden doorgegeven.

- *Verwerking en weging adviezen tot eindadvies naar opstellen concept besluit PpWtw (13):*

De **Projectleider Projectplan Waterwet** beoordeelt de adviezen integraal en bij op- en aanmerkingen stuurt hij deze door naar de omgevingsmanager.

Omgevingsmanager zorgt ervoor dat alle op/aanmerkingen van de adviseurs worden verwerkt

Indien er geen opmerkingen zijn gaat de **Projectleider Projectplan Waterwet** de adviesbrief opstellen.

- *Opstellen adviesbrief voor Bevoegd gezag (directeur NO) en aanbiedingsbrief besluitvorming BG naar besluit vaststellen PpWtw:*

Adviseur Assetmanagement regelt paraaf van directeur Netwerkmanagement.

Op basis van de adviezen, reactie ILT (14) en de paraaf van de directeur Netwerkmanagement (15) wordt er door de **Projectleider Projectplan Waterwet** een adviesbrief namens afdelingshoofd NOVW opgesteld waarin alle aandachtspunten opgenomen worden met het verzoek om het ontwerpprojectplan Waterwet ter inzage te leggen. Tegelijkertijd worden ook de volgende documenten opgesteld:

- een aanbiedingsbrief aan de omgevingsmanager;
- zendbrieven aan de organisaties waar de projectplannen ter inzage worden gelegd
- een kennisgeving voor publicatie in de Staatscourant en Huis- aan huisbladen.

- *Publicatie Staatscourant*

Er wordt een opdracht tot plaatsing opgesteld die ter ondertekening wordt voorgelegd aan het afdelingshoofd NOVW.

De kennisgeving met een opdracht tot plaatsing wordt via de managementassistent per e-mail gestuurd naar Bovaco die er voor zorg draagt dat de kennisgeving in de aangegeven kranten wordt geplaatst.

Aanleveren documenten (19)

Indien nodig laatste revisies in Projectplan Waterwet doorvoeren door **omgevingsmanager** (adviesbureau). **Omgevingsmanager** levert definitieve ontwerp Projectplan met bijlages aan.

Kennisgeving en adviesbrief wordt aangeleverd door **projectleider Projectplan Waterwet**.

Alle stukken gaan naar **medewerker Projectplan Waterwet**.

Beantwoorden zienswijze (20-21-22)

Omgevingsmanager ontvangt de zienswijzen vanuit TRIM.

Omgevingsmanager analyseert de zienswijze en vraagt om advies en ondersteuning in het beantwoorden van de zienswijze bij de betreffende **adviseur**.

Omgevingsmanager schrijft ism juridisch adviseur een reactienota.

Omgevingsmanager levert de inhoudelijke tekst (ism **adviseurs**), juridisch adviseur checkt tekst op juridische juistheid. De reactienota moet door de **Omgevingsmanager** aan het Projectplan worden toegevoegd.

Aanpassingen PpWtw (23)

Omgevingsmanager zorgt dat, wanneer nodig, PpWtw wordt aangepast. Bij grote aanpassingen terug naar stap 9.

Omgevingsmanager stuurt het aangepaste projectplan naar projectleider PPwtw.

Aanleveren documenten (26)

Het projectplan en bijlagen wordt door de **omgevingsmanager** aan de medewerker PPwtw digitaal aangeleverd. Kennisgeving en aanbiedingsbrief wordt aangeleverd door **projectleider Projectplan Waterwet**.

Beroepsprocedure (27)

Voor een Projectplan Waterwet is, na de fase van zienswijzen bij RWS, beroep mogelijk bij de Rechtbank en daarna hoger beroep bij de Raad van State.

De Crisis en Herstelwet brengt hierin geen verandering, maar regelt enkel dat de procedure wordt versneld.

Echter in die gevallen waar gebruik wordt gemaakt van de coördinatieregeling op grond van de Wro (hiermee worden meerdere vergunningen gecoördineerd aangevraagd) is sprake van één beroepsprocedure en wel bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Inschatting doorlooptijden Proces Projectplan Waterwet (PpWtw)

RWS Oost-Nederland

Datum
19 februari 2018

De nummers zijn te vinden op het processchema Projectplan Waterwet (bijlage 1).

1. Van Ja op noodzaak PpWtw naar organiseren startgesprek: Binnen 2-3 weken is een afspraak ingepland. Moment waarop het gesprek plaatsvindt kan later in de tijd liggen.
2. Van deelname startgesprek naar Formuleren uitgangspunten technische onderzoeken: 2-6 weken. Minimaal 2 weken voor eenvoudige projecten met laag risico voor de beheerder en minimaal 6 weken voor ingewikkelde projecten met hoog risico voor de beheerder, zaken zijn onomkeerbaar. Dit onderdeel kan ook veel langer duren.
3. Van formuleren uitgangspunten naar uitbesteden technische onderzoeken. Bij grotere uitbestedingen kan dit zo een half jaar duren. Doorlooptijd minimaal 6 weken.
4. Van uitbesteden technische onderzoeken naar delen onderzoeksresultaten en organiseren afstemgesprek: tussen de 3-6 maanden. Bij ingewikkeld project kan dit ook een jaar duren.
5. Van afstemgesprek naar check resultaten: 2-4 weken (tijd al alloceren bij het accepteren van de afspraak afstemgesprek).
6. Van check resultaten met kleine aanpassingen naar verwerking kleine aanpassingen: uitgaande dat het om 1x aanpassingen doorvoeren gaat: 4-8 weken
7. Van verwerking kleine aanpassingen naar check door adviseurs: 2 weken
8. Van verwerking kleine aanpassingen naar 1^e concept ontwerp PpWtw 1-3 maanden. Deze is variabel, afhankelijk van tijdsplanning project, ontwikkelingen ontwerp etc.
9. Van 1^e concept ontwerp PpWtw naar check door adviseurs: 2 weken

Onderdeel conflicterend belang: geen termijnen te noemen. Wel een tip om een einddatum voor het afstemmen in te stellen en afspraken te maken over termijnen brief opstellen en versturen. Dit onderdeel is maatwerk.

Interactieloop heeft de volgende opzet: 1-2-opschalen. Dit is 1 keer gesprek over concept Ppwtw, aanpassingen doorvoeren en 2^e gesprek. Wanneer er conflicterende belangen blijven: opschalen (escalatiebrief opstellen).

10. Van opstellen concept ontwerp PpWtw naar Haalbaarheidstoets IL&T: 4 weken
11. Van Opstellen concept ontwerp PpWtw naar uitzetten vraag interne goedkeuring ontwerp PpWtw: 2 weken om memo te maken op PpWtw aan te bieden.
12. Uitzetten vraag interne goedkeuring concept ontwerp PpWtw naar advies concept ontwerp PpWtw: 3-5 weken (3 weken bij aanmelding van te voren, anders 5 weken)
13. Van Advies concept ontwerp PpWtw naar verwerking en weging adviezen tot eindadvies: 1 week

14. Van handhaafbaarheidstoets naar opstellen advies en aanbiedingsbrief ontwerp besluit PpWtw: 1 week (dit is simultaan met stap 11).
15. Van verwerking en weging adviezen tot eindadvies naar regelen paraaf door NM (door district): 3 werkdagen
16. Van verwerking en weging adviezen naar opstellen advies- en aanbiedingsbrief ontwerp besluit PpWtw: 1 week
17. Van opstellen ontwerp advies- en aanbiedingsbrief ontwerp besluit PpWtw naar vaststellen ontwerp besluit PpWtw: 5 werkdagen.
18. Van vaststellen ontwerp besluit PpWtw naar bekendmaking en ter inzage leggen ontwerp besluit PpWtw en publicatie Staatscourant: 5 werkdagen.
19. Van digitaal aanleveren documenten naar bekendmaking en ter inzage leggen ontwerp besluit PpWtw: 1 week (looptijd simultaan met stap 15).
20. Van publicatie Staatscourant naar ontvangen en doorsturen zienswijzen PpWtw: wettelijke termijn van 6 weken ter inzage legging.
21. Van Ontvangen en doorsturen zienswijze PpWtw naar beantwoording zienswijze en opstellen zienswijze nota (nota van antwoord) inclusief zo nodig aanpassen PpWtw: per direct.
22. Van beantwoording zienswijze en opstellen zienswijze nota naar ondersteuning beantwoording zienswijze PpWtw: 6-12 weken. Meer tijd bij veel en ingewikkelde zienswijzen.
23. Van aanpassing ontwerp PpWtw naar opstellen advies- en aanbiedingsbrief definitief besluit PpWtw: afh. van aard en omvang zienswijzen.
24. Van opstellen advies en aanbiedingsbrief definitief besluit PpWtw naar vaststellen definitief besluit PpWtw: 5 werkdagen.
25. Van vaststellen definitief besluit PpWtw naar bekendmaking en ter inzage leggen definitief besluit PpWtw en publicatie Staatscourant: 5 werkdagen
26. Van digitaal aanleveren documenten naar bekendmaking en ter inzage leggen definitief besluit PpWtw: 1 week (looptijd simultaan met stap 23).
27. Van publicatie Staatscourant naar ontvangen afschrift beroep, doorzetten voor verweerschrift: beroepstermijn is 6 weken, + 1 week voor doorzenden beroepen door Rechtbank en/of Raad van State.

RWS Oost-Nederland

Datum

19 februari 2018

Procestijd

- Proces van 1-9: 18-37 weken (4½ - 9 maanden), excl. tijd voor uitbesteden (stap3), opstellen rapporten (stap 4) en escalatie tijd.
- Proces van 10-27: 25-31 weken (6-8 maanden), excl. tijd voor grote aanpassingen projectplan (stap 23)
- Gehele proces: 32-68 weken (8-17 maanden) excl. tijd voor uitbesteden (stap3), opstellen rapporten (stap 4), escalatie tijd en tijd voor grote aanpassingen projectplan (stap 23).

Aanvullende opmerkingen

RWS Oost-Nederland

Indien een project kleine wijzigingen heeft kan een verkortere procedure doorlopen worden. Om verwarring te voorkomen staat deze niet in dit schema en toelichting uitgelegd. Hiervoor is een aparte memo opgesteld (bijlage 2).

Datum
19 februari 2018

Ter aanvulling, het proces Projectplan Waterwet is geen vergunningsproces met bijbehorende doorlooptijden. De termijnen die gelden voor een vergunningsaanvraag (doorlooptijd 26 weken na indiening) is daarmee niet van toepassing. Zo geldt er evenmin een beslis termijn voor het opstellen van de reactienota, die wordt meegenomen in het definitieve besluit, het projectplan. Wel wordt er naar gestreefd om binnen de 26 weken een besluit te nemen.

Daarnaast is het goed om te weten dat het projectplan Waterwet pas definitief is wanneer dit bekend is gemaakt (gepubliceerd).

Bijlage 1: Processchema Projectplan Waterwet

Deze is als los document toegevoegd.

RWS Oost-Nederland

Datum
19 februari 2018

Bijlage 2: Werkafspraken proces projectplan wijzigingen

RWS Oost-Nederland

Deze is als los document toegevoegd

Datum
19 februari 2018

Bijlage 3: Adviseurs Vergunningverlening voor Projectplan Waterwet bij Oost Nederland

RWS Oost-Nederland

Datum
19 februari 2018

- Werkenpakket--> juridisch advies
- Rivierkunde
- Scheepvaart
- Ecologie
- Adviseur Water(bodem)kwaliteit--> afdeling VV
- Adviseur Waterkeringen--> indien er werkzaamheden in / nabij een waterkering in beheer bij RWS worden uitgevoerd.
- District

Hieronder een overzicht van de bij de afdeling VV bekend contactpersonen.

	Wateren	Contactpersonen	Advies
District Noord te Zwolle	de IJssel, het Meppelerdiep, het Zwarte Water, het Zwolle-IJsselkanaal, het Zwolse Diep, het Apeldoorns Kanaal		
District Noord Beheerder		Xander Sleuring	Technische Beheerder Noord
District Noord Beheerder		Otto Meijer	Relatiemanager
District Oost te Hengelo	het Zijkanaal naar Almelo van de Twentekanalen, het kanaal Zutphen-Enschede van de Twentekanalen,		
District Oost Beheerder		Marc Hulshoff	Eerste contactpersoon Technische beheerder Oost
District Oost Beheerder		Henk Muller	Tweede contactpersoon Technische beheerder Oost
Intaker District Noord		Bert Janssen Dick Bakker	Intaker
District Zuid te Wolfheze	Boven-Rijn, Waal, Pannerdensch-kanaal, Neder-Rijn, Lek		
District Zuid Beheerder		Karen Koppeschaar	Beheerdersadvies
VWM		Hans Veldman ter info CC Egbert IJmker	Nautisch advies Pannerdensch-kanaal, Neder-Rijn, Lek.
VWM		Herman van Dijk ter info CC Egbert IJmker	Nautisch advies Waal
Intaker		Maarten van Tilborg	Boven-Rijn en Waal
Intaker		Niels de Roo	Pannerdensch-kanaal, Neder-Rijn, Lek
Werkenpakket		Stephanie de Keijzer	Juridisch advies
Rivierkunde		ON-rivierkunde@rws.nl	Team Rivierbeheer
Ecologie		Margriet Schoor	Eerste contactpersoon
Ecologie		Marco Tijnagel	Tweede contactpersoon
Ecologie		Luc Jans	Derde contactpersoon
Milieu		Alies Visser	Bodem, Bbk, Blbi
Waterkering		Wim Kornelis	
Proceduremedewerker		On-vergunningen@rws.nl	Verzending post ter inzage leggen

Proces Projectplan Waterwet

Nummer:	5748
Versie:	1.0
Status:	In beheer
Type:	Best practice
Inhoudelijk beheerder:	Karen Oostinga
Verantwoordelijke afdeling:	Afd. Samenwerking Landelijke Uitvoering
Netwerken:	Hoofdvaarwegennet, Hoofdwatersysteem
Rollen:	Omgevingsmanager
Fase:	Planuitwerking, Realisatie, Onderhoud
Proceseigenaar	Proceseigenaar Aanleg en Onderhoud